

Az Útügyi Műszaki Szabályozási Bizottság

108/2023. (IX.27.) ÚB Határozata

Az Útügyi Műszaki Szabályozási Bizottság, a gyorsforgalmi utak esetében a lezárások maximális hosszának kialakításával, illetve a forgalomkorlátozások egymástól való távolságával kapcsolatban az alábbi döntést hozta.

Az e-UT 04.05.14:2020 Közutakon folyó munkák elkorlátozása és ideiglenes forgalomszabályozása (továbbiakban: e-UT 04.05.14:2020 ÚME) című útügyi műszaki előírás 2.9. valamint, 2.10. pontjában foglaltakkal szembeni **eltérést támogatja**, a közúti munkahelyek előírástól eltérő maximális hosszban történő kialakításával és a forgalomkorlátozások előírástól eltérő egymástól való távolságával, mint **műszaki eltéréssel egyetért**, az alábbiak szerint:

I. FORGALOMTERELÉSEK HOSSZA

A gyorsforgalmi utak forgalomtereléseinek hosszára vonatkozóan az e-UT 04.05.14:2020 ÚME 2.9. pontja az alábbiak szerint rendelkezik a gyorsforgalmi utak tekintetében:

„A közúti munkahely maximális hossza (az elkorlátozás kezdetétől végéig):

- *irányonként több forgalmi sávós úton átterelés, sávelhúzás esetén 6 km (kivételes esetben 9 km)*
- *- ...”*

I.1. ÁTTERELÉSEL JÁRÓ TERELÉSEK HOSSZA

A több napig tartó felújítási munkák során vagy technológiai okokból szükséges az egyik pályaoldal lezárása és az ellenkező pályaoldalon kétirányú forgalom biztosítása, vagy a forgalom nagysága miatt szükséges, hogy a munkaterület biztosítás mellett a forgalom számára biztosítani kell legalább az egyik, vagy mindkét irányban az állandó forgalmi renddel megegyező forgalmi sávot.

Ilyen esetben a forgalom átterelése a felújításra kerülő szakaszon meglévő üzemi átjárókon valósulhat meg. Az áttereléssel járó terelések hossza az egymástól általában 3-5 km távolságokban lévő üzemi átjárók tényleges elhelyezkedésétől függő, továbbá mindkét irányban az üzemi átjárók előtt a forgalmi sáv zárás, illetve a biztonsági zóna, a csomóponti gyorsító sávok közelsége változó mértékben növeli a forgalomterelés hosszát. Javasolt, hogy a forgalomterelések hosszának meghatározásánál az elsődleges szempont az átterelésre és visszaterelésre igénybe vett üzemi átjárók egymástól mért távolsága legyen.

Az átterelésekkel járó forgalomterelések esetében – amelyek az úthálózat felújításához szükségesek – jelenleg a hazai gyorsforgalmi úthálózaton néhány szakasz kivételével a burkolat

szélességét figyelembe véve az 1+1, a 2+1 és a 2+1+1 típusú terelések alakíthatóak ki. Jelen javaslat ezen tereléstípusok hosszára vonatkozik.

Javaslat (áttelérés hossza): Általános esetben a forgalom áttelérése két olyan üzemi átjáró között lehetséges, amelyek egymástól mért távolsága (az átjárók középpontjában mérve) legfeljebb 12 km. A forgalomterelés átteléréssel érintett és átteléréssel nem járó szakaszainak az első és utolsó elkorlátozó elemek között mért együttes hossza irányonként nem lehet több, mint 15 km.

Ennél hosszabb forgalomterelés a munkaterület folyamatos előre haladásának biztosítása érdekében alakítható ki, a felújítással érintett pályán kiépített forgalomkorlátozás végének meghosszabbítása, majd az elejének lerövidítése munkafolyamatok idejére. A munkaterület folyamatos előrehaladása érdekében legfeljebb egy további üzemi átjárót lehet igénybe venni, amely időtartama nem haladhatja meg az 3 napot.

Az üzemi átjárók térségének és a fizikai elkorlátozás nélküli munkavégzéssel érintett szakasz kivételével a sebességkorlátozás a terelt szakaszon nem lehet alacsonyabb, mint 80 km/ó.

I.2. ÁTTERELÉSEL NEM JÁRÓ TERELÉSEK HOSSZA

Átteléréssel nem járó terelések az üzemi sáv zárás, a forgalmi sáv zárás, a sávelhúzás. Az e-UT 04.05.14:2020 ÚME az átteléréssel járó terelések és az átteléréssel nem járó sávelhúzásos terelések hosszát 6 km, illetve kivételes esetben 9 km hosszban maximalizálja, azonban nem rendelkezik az áttelérés nélküli forgalmi sáv zárás legnagyobb hosszáról.

Alapvetően az átteléréssel nem járó tereléseket két csoportra lehet osztani:

- Az egyik csoport, amikor nincs lehetőség előzésre, kikerülésre. Ilyen forgalomterelések jellemzően a két forgalmi sáv szakaszok forgalmi sáv zárásai, vagy a három forgalmi sáv szakaszokon kiépített két forgalmi sáv zárások.
- A másik csoport, amikor legalább két forgalmi sáv biztosításával lehetséges az előzés, kikerülés. Ilyen forgalomterelések jellemzően a sávelhúzásos terelések, a legalább három sáv szakaszokon kiépített egy forgalmi sáv zárások és a leálló (üzemi) sáv lezárások.

Javaslat (egy forgalmi sáv biztosítható): Átteléréssel nem járó forgalomterelések esetén, amennyiben az adott irányban legfeljebb egy forgalmi sáv biztosított, a forgalomterelés hossza legfeljebb 9 km lehet. A forgalomterelés hosszát az első és utolsó elkorlátozó elemek (álló sáv tábla, terelőkúp, burkolati jelzőtest) között kell mérni.

Javaslat (több forgalmi sáv biztosítható): Átteléréssel nem járó forgalomterelések esetén, amennyiben az adott irányban legalább kettő forgalmi sáv biztosított, és abban legalább 80 km/ó a megengedett legnagyobb sebesség, a forgalomterelés hossza legfeljebb 15 km lehet. A forgalomterelés hosszát az első és utolsó elkorlátozó elemek (álló sáv tábla, terelőkúp, burkolati jelzőtest) között kell mérni.

II. FORGALOMNAGYSÁG

Kapacitáscsökkenéssel járó és 6 km hosszú meghaladó állandó forgalomterelés olyan időszakra tervezhető, amely időszakban az előző évi forgalomszámlálási adatok alapján az érintett forgalmi irány irányonkénti csúcsóraforgalma hetente legfeljebb öt alkalmammal haladja meg a 2000 Ej/óra értéket.

A forgalomnagyság meghatározásánál a forgalomtereléssel érintett időszakkal azonos előző évi időszak forgalmi adatait kell figyelembe venni.

III. FORGALOMTERELÉSEK TÁVOLSÁGA

Forgalomterelések egymástól való távolsága kapcsán az e-UT 04.05.14.:2020 ÚME 2.10. pontja az alábbiak szerint rendelkezik.

Ha egy útszakaszon egy időben több forgalomkorlátozás kiépítése szükséges, akkor:

- két állandó munkahely között ugyanakkora forgalomterelés nélküli szakaszt kell biztosítani, mint a hosszabb forgalomterelés hossza.
- mozgó forgalomterelések esetén azonos típusú zárásnál (például két egymást követő belső forgalmi sáv lezárásánál) 500 méter, ellentétes sávzárásnál 2 km távolságot kell tartani.

III.1. ÁTTERELÉSEL JÁRÓ TERELÉSEK TÁVOLSÁGA

Javaslat: Két állandó munkahely között akkora forgalomterelés nélküli szakaszt kell biztosítani, mint a két forgalomterelés közül a hosszabbik, azzal, hogy áttereléssel járó forgalomterelések esetén ezen elméleti távolsághoz legközelebb eső meglévő és így adottságnak tekinthető üzemi átjáró alkalmazható átterelésre, amely így az elméleti távolság szükséges mértékű csökkenését eredményezheti. De a két üzemi átjáró egymástól mért távolsága (az átjárók középpontjában mérve) legfeljebb 12 km lehet. A távolságot a menetirány szerinti első terelés utolsó elkorlátozó eleme és a következő terelés első elkorlátozó eleme között kell mérni, irányonként.

III.2. ÁTTERELÉSEL NEM JÁRÓ ÁLLANDÓ TERELÉSEK TÁVOLSÁGA

Az áttereléssel nem járó állandó terelések esetén az e-UT 04.05.12.:2020 ÚME-ban foglalt előírások betarthatóak, az üzemi átjárók nem befolyásolják a terelések hosszát.

III.3. ÁLLANDÓ ÉS MOZGÓ TERELÉSEK TÁVOLSÁGA

Az állandó munkaterületek forgalomtereléseit mozgó forgalomtereléssel, illetve a mozgó forgalomtereléseket másik mozgó forgalomtereléssel időszakosan meg kell közelíteni, különösen a balesetveszély elhárítás, illetve bizonyos esetekben a forgalom dinamikusabb haladásának biztosítása érdekében.

Javaslat: Az állandó munkaterületek forgalomtereléseit rövid (legfeljebb 1 nap) időtartamra mozgó forgalomtereléssel meg szabad közelíteni olyan módon, hogy a közúti jelzések ellentétes információt a közlekedőknek ne adjanak, a közlekedésre rendelkezésre álló forgalmi sávok száma 500 méteren belül ne váltakozzon. Ha az állandó munkaterület biztosításának idősükséglete az 1 hónapot nem haladja meg, abban tervezett, mozgó forgalomterelést igénylő, karbantartási munka nemvégezhető.

A 108/2023. (IX.27.) számú határozatban foglaltak szerint kialakított forgalomkorlátozások megvalósítása csak az Útügyi Műszaki Szabályozási Bizottság engedélyével lehetséges.

Budapest, 2023. szeptember 27.